

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

УХВАЛЕНО

Вченою радою Білоцерківського
національного аграрного
університету

Протокол № 4

від «30» червня 2026 р.

ЗАТВЕРДЖЕНО

Ректор Білоцерківського
національного аграрного
університету, професор



Олена ШУСТ

Наказ № 13/0 «30» червня 2026 р.

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В
БІЛОЦЕРКІВСЬКОМУ НАЦІОНАЛЬНОМУ АГРАРНОМУ
УНІВЕРСИТЕТІ**

1. Загальні положення

1.1. Положення використання штучного інтелекту в Білоцерківському національному аграрному університеті (далі – Положення) встановлює принципи, правила та процедури використання штучного інтелекту (далі – ШІ) у Білоцерківському національному аграрному університеті (далі – БНАУ).

1.2. Положення розроблено відповідно до Закону України «Про академічну доброчесність» (№ 4742-IX від 18 грудня 2025 року), Концепції розвитку штучного інтелекту в Україні, затвердженої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 2 грудня 2020 року № 1556-р, Регламенту (ЄС) 2024/1689 Європейського Парламенту та Ради від 13 червня 2024 року, який встановлює гармонізовані правила щодо штучного інтелекту, Рекомендацій щодо відповідального впровадження та використання технологій штучного інтелекту в закладах вищої освіти Міністерства освіти і науки та Міністерства цифрової трансформації України, Керівництва ЮНЕСКО щодо використання генеративного штучного інтелекту в освіті та наукових дослідженнях (2023 р.).

1.3. Основними завданнями Положення є:

- встановлення принципів відповідального, етичного та безпечного використання ШІ в усіх видах діяльності БНАУ;
- підвищення якості освіти та наукових досліджень шляхом впровадження інноваційних технологій і підходів використання ШІ в БНАУ;
- захист прав учасників освітнього процесу та дотримання етичних принципів в усіх видах діяльності БНАУ;
- гарантування академічної доброчесності та дотримання етичних норм під час використання штучного інтелекту;
- оптимізація адміністративних процесів і підвищення ефективності управління університетом.

1.4. Положення поширюється на здобувачів всіх рівнів вищої освіти, науково-педагогічних працівників БНАУ, всі види діяльності університету.

1.5. У Положенні терміни вжито в такому значенні:

Штучний інтелект (ШІ) як інструмент – організована сукупність інформаційних технологій, із застосуванням якої можливо виконувати складні комплексні завдання шляхом використання системи наукових методів досліджень і алгоритмів обробки інформації, отриманої або самостійно створеної під час роботи, а також створювати й використовувати власні бази знань, моделі прийняття рішень, алгоритми роботи з інформацією та визначати способи досягнення поставлених завдань.

Генеративний штучний інтелект (ГШІ) – різновид ШІ, який застосовується для створення нового контенту, включаючи аудіо, код, зображення, текст, відео та ін.

Автоматизована генерація контенту – процес створення різних типів контенту (тексти, зображення, відео, програмний код) за допомогою алгоритмів ШІ на основі заданих параметрів та вхідних даних.

Машинне навчання – підгалузь штучного інтелекту, що займається створенням алгоритмів, які можуть навчатися та покращувати свою роботу на основі досвіду. Це дозволяє адаптувати рішення до нових даних без явного програмування.

Цифрова нерівність – розрив між людьми, які мають різний рівень доступу до цифрових технологій та навичок їх використання.

Упередженість – систематичні помилки в роботі алгоритмів ШІ, які можуть призводити до несправедливих результатів через неповні або незбалансовані навчальні дані. Це може проявлятися у дискримінації за ознакою статі, раси або інших характеристик.

Запит (промпт) – вхідний текст, інструкція або завдання для системи ШІ, на які система має відреагувати шляхом генерування контенту.

Чат-бот – автоматизована програма, яка взаємодіє з користувачами через текстові або голосові повідомлення, імітуючи спілкування з людиною.

Безпека та етика штучного інтелекту – комплекс принципів, правил та практик, спрямованих на забезпечення відповідального розвитку та використання ШІ з урахуванням етичних норм, прав людини та потенційних ризиків.

Галюцинування – феномен, за якого результат роботи системи генеративного ШІ містить неточну або хибну інформацію, що оманливо представлена як достовірна.

Грамотність у галузі ШІ – знання, уміння та навички, які дозволяють постачальникам, розробникам, користувачам і особам, які зазнають впливу системи ШІ, беручи до уваги їхні відповідні права та обов'язки, оцінити можливості, ризики та потенційну шкоду, яку може завдати система ШІ на будь-якому етапі її життєвого циклу та вживати заходів для її уникнення чи пом'якшення.

1.6. Здобувачі освіти, науково-педагогічні та інші працівники БНАУ зобов'язані дотримуватися принципів академічної доброчесності, визнавати та належним чином документувати використання технологій ШІ, а також дотримуватись інших принципів:

справедливості – недопущення упередженого або вибіркового підходу;

прозорості – чітке інформування про використання ШІ;

недискримінації – заборона дискримінації за віком, статтю, національністю, інвалідністю чи іншими ознаками;

інклюзивності та доступності – забезпечення рівного доступу до технологій ШІ, у тому числі для осіб з особливими освітніми потребами;

захисту прав людини, зокрема, права на приватність, захист персональних даних і дотримання авторських прав.

2. Загальні практики використання ШІ в університеті

2.1. В освітньому процесі:

Науково-педагогічні працівники можуть використовувати системи ШІ для:

– створення навчальних матеріалів, презентацій та наочних ресурсів

(як основу для подальшого редагування);

- генерування тестових завдань;
- проведення автоматизованого оцінювання як частини системи контролю навчальних досягнень здобувача, що реалізується викладачем;
- моделювання практичних ситуацій та інтерактивних завдань під час викладання освітніх компонентів;
- створення персоналізованого та інклюзивного навчального середовища для різних категорій здобувачів;
- створення віртуальних помічників для автоматичного надання відповідей на запитання студентів через вебсайт, чат-бот або електронну пошту, а також симуляторів, адаптивних платформ тощо.

Здобувачі вищої освіти можуть використовувати системи ІІІ як допоміжний інструмент для:

- організації самостійного навчання;
- створення чернеток текстів, проведення дискусій, обговорення ідей з віртуальним «співрозмовником»;
- підготовки мультимедійних матеріалів;
- розвитку навичок письма, вдосконалення стилю висловлювання та розширення лексичного запасу;
- автоматизованої перевірки граматики;
- розроблення ігрових сценаріїв для кращого розуміння різних ситуацій та розвитку стратегічного мислення;
- аналізу великих об'ємів даних, за умови належної атрибуції та особистої відповідальності за кінцевий результат.

2.2. У науковій діяльності технології ІІІ використовуються з метою:

- пошуку, узагальнення та конспектування наукових джерел;
- пошуку закономірностей у масивах даних;
- форматування наукових публікацій;
- перекладу наукових текстів для особистого використання;
- створення гіпотез та пропозицій щодо методології дослідження;
- формулювання нових гіпотез на основі аналізу попередніх досліджень;
- підготовки презентаційних матеріалів для оприлюднення наукових результатів на наукових конференціях, семінарах, круглих столах тощо.

В усіх випадках умовою використання систем ІІІ є належна атрибуція авторських прав та особистої відповідальності за кінцевий результат.

2.3. В адміністративній діяльності ІІІ використовується для:

- автоматизації документообігу;
- аналізу даних для підтримки управлінських рішень;
- створення звітів та презентацій;
- планування та оптимізації ресурсів;
- автоматизації комунікацій.

3. Порушення та відповідальність

3.1. Інтеграція штучного інтелекту в усі види діяльності БНАУ здійснюється з дотриманням принципів академічної доброчесності та вимог законодавства.

3.2. Порушенням використання ШІ вважаються:

- подання згенерованих ШІ результатів як власних;
- використання сторонніх систем ШІ для роботи зі службовою інформацією та інформацією, що захищена угодами про нерозголошення;
- використання ШІ у будь яких формах, що порушують академічну доброчесність;
- використання ШІ для створення або поширення дискримінаційного, образливого чи незаконного контенту;
- застосування систем ШІ, пов'язаних із державами-агресорами чи співучасниками агресії проти України, а також з країнами/юрисдикціями, щодо яких діють міжнародні санкції, або які можуть становити ризик для безпеки чи репутації Університету.

3.3. За порушення правил використання ШІ передбачена відповідальність, визначена законодавством України та внутрішніми нормативним актами БНАУ щодо академічної доброчесності.

3.4. Рівні відповідальності за використання ШІ:

- Індивідуальна відповідальність покладається на всіх науково-педагогічних працівників, співробітників та здобувачів освіти за дотримання правил використання ШІ, етичне застосування технологій, збереження конфіденційності та чесне зазначення використання ШІ.
- Підрозділи відповідають за контроль та забезпечення безпеки використання ШІ, а також за навчання своїх співробітників та надання технічної підтримки.
- Університет несе відповідальність за розроблення загальної політики та стратегії, фінансування, правове забезпечення та міжнародну співпрацю в галузі ШІ.

4. Моніторинг та оцінювання

4.1. Система моніторингу використання ШІ в БНАУ передбачає регулярне відстеження, збирання статистики та метрик, а також аналіз ефективності для своєчасного виявлення проблем.

4.2. Оцінювання ефективності використання ШІ базується на таких показниках: покращення результатів навчання та задоволеність здобувачів освіти, скорочення часу на підготовку матеріалів, зростання кількості наукових публікацій.

4.3. Зворотний зв'язок здійснюється через опитування, пропозиції від користувачів та аналіз інцидентів, що дає змогу оперативно коригувати політику та практики використання ШІ.

5. Прикінцеві положення

5.1. Положення набирає чинності з моменту його затвердження наказом ректора університету на підставі ухвали Вченої ради університету.

5.2. Зміни та доповнення до Положення оформляються шляхом викладення його в новій редакції та затверджуються в такому самому порядку, що й саме Положення.

Розглянуто і схвалено науково-методичною комісією БНАУ
Протокол № 9 від 16.04.2026 р.

Перший проректор



Володимир НЕДАШКІВСЬКИЙ

Проректор з освітньої, виховної та
міжнародної діяльності



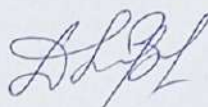
Тетяна ДИМАНЬ

Проректор з наукової та інноваційної
діяльності



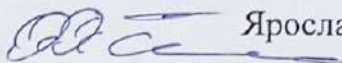
Ольга ВАРЧЕНКО

Начальник відділу забезпечення
якості освіти



Олена ДЕМ'ЯНЕНКО

Начальник юридичного відділу



Ярослав ЯЦЮК